

prof. Ludmila Číževská

Státní polytechnická univerzita v Žitomiru

Prof. Číževská vyučuje na Státní polytechnické univerzitě v Žitomiru a dlouhodobě spolupracuje s Vysokou školou ekonomickou v Praze. Kromě odborných aktivit se prof. Číževská angažuje i v oblasti spolupráce s Českou republikou. Vede Žitomirský spolek volyňských Čechů a pracuje také jako vedoucí Českého centra pro vzdělávání a kulturu Václava Dlouhého při Státní polytechnické univerzitě v Žitomiru. Paní profesorka hovoří kromě rodné ukrajinštiny nejen anglicky a rusky, ale i česky. Patří totiž k šesté generaci volyňských Čechů, kteří přišli na Ukrajinu již v roce 1870.

Jak dnes vypadá běžný semestr na Žitomirské polytechnické univerzitě — z pohledu výuky, bezpečnosti a podpory studentů?

Výuka studentů může být přerušena ve dvou případech: prvním důvodem je poplach, kdy všichni musí jít do krytu. Druhý důvod je minuta ticha, která je každý den v 9h ráno, kdy vzpomínáme na zahynulé hrdiny v bojích. Když učím, vždy se snažím zjistit náladu studentů, zvláště pokud se děje hodně poplachů a také u těch studentů, kteří mají příbuzné na frontě. Studenti i profesori mají také k dispozici profesionální psychologickou podporu.

Jsme ve čtvrtém roce války: co je dnes jiné než v tom prvním — ve škole nebo obecně mezi lidmi kolem Vás?

Nejsložitější je psychický stav lidí. Ne že by ztratili své naděje, ale je pro ně náročné už čtyři roky cítit ten tlak války. Běžnou součástí dne je opakované vypínání elektřiny a tím pádem nutnost tomu přizpůsobit práci. Špatné je, že už nereagujeme na poplachy tak, jak bychom měli reagovat. Přivykli jsme tomu. Každý člověk na Ukrajině umí najít informace v různých aplikacích jaké je nebezpečí v jeho regionu, odkud co letí. Ale nejhorší je to, že informace o obětech války jsou běžnou součástí dne a seznam zahynulých studentů a absolventů univerzity se prodlužuje.

V důsledku války odešlo z Ukrajiny mnoho mladých lidí – do zahraničí nebo do bezpečnějších oblastí země. Pozorujete po čtyřech letech tendenci k návratům - na Ukrajinu, do regionu nebo přímo na univerzitu v Žitomiru?

Spíš pozorujeme tendenci ne k návratům, ale že studenti nepřerušovali studium na univerzitě. I když se přestěhovali do zahraničí a nastoupili do místních vysokých škol, tak pokračují dál i na žitomirské univerzitě. Naopak také hodně přesídlenců z východu Ukrajiny studuje nyní na naší univerzitě.

Jak se podle Vás v průběhu let proměnila podpora ze strany české společnosti vůči Ukrajině — co se osvědčilo a co je naopak potřeba posílit?

Znám lidi a organizace v Česku i teď, kteří říkají: JSME HNED VEDLE a pomáhají různými způsoby. Například VŠE pomáhá s organizací příjezdu studentů do České republiky na krátkodobé pobyty, Sokol pomáhá organizovat tábory, humanitární pomoc vnitřním přesídlencům, Dům zahraniční spolupráce s výukou českého jazyka. Důležité je posílení vědomí, že když neskončí válka na Ukrajině, přesune se do Evropy.

Výstava „Unissued Diplomas“ se vrací u příležitosti 4. výročí invaze. Co v ní dnes čtete jinak než před lety — a co by si podle Vás měli návštěvníci letos opravdu odnést?

Je dobré zdůraznit to, co pořád slyším od Čechů, že pomoc Ukrajině je investice do vlastního bezpečí. Nejhorší je to, že se statistika nevydaných diplomů zvětšila, ale nejde o statistiku, jde o ztrátu potenciálu celé generace. Tato výstava, to je výzva pro pokračování podpory, uvědomění si ceny svobody, míru a výzva k dalším činům.